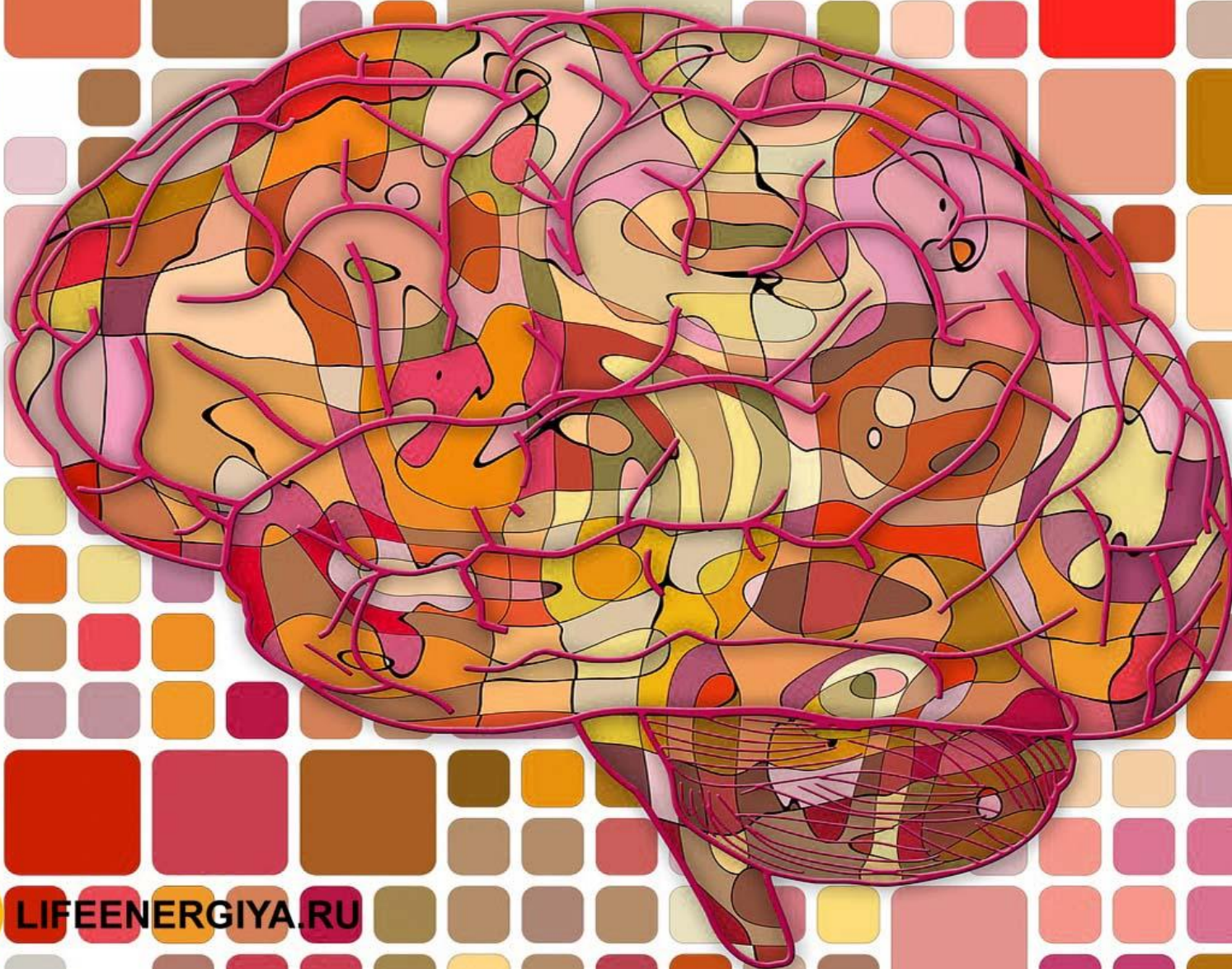

Психологічні чинники прояву політичної культури

Роботу виконала
студентка групи 4П-12
Хорунжа Яна

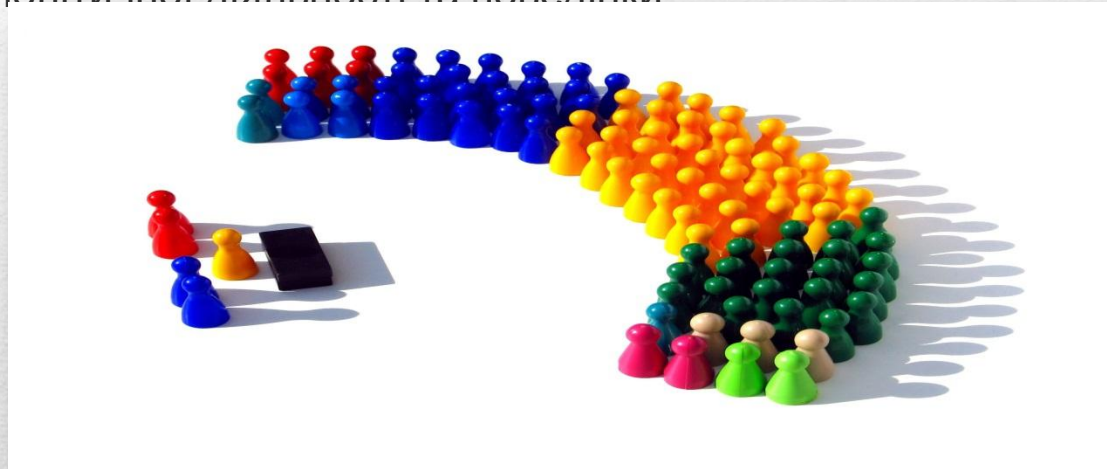

氣

LIFEENERGIYA.RU

- **Політична культура** — типова, інтегральна характеристика індивідуального чи колективного соціального суб'єкта та соціальних інститутів, суспільства в цілому, що фіксує рівень розвитку їх політичної свідомості, політичної діяльності та поведінки

Політична культура як соціальне явище виникла раніше, ніж оформилося саме поняття, — з появою держави, у IV–III тис. до н. е. Вона була предметом уваги Платона, Аристотеля, Макіавеллі, Монтеस्क'є, Токвіля, Маркса, Мангейма та інших мислителів. А сам термін запроваджений у науковий обіг німецьким філософом епохи Просвітництва Йоганом-Готфрідом Гердером (1744–1803). Систематично використовувати його почали в 50-х роках XX ст.

Існує кілька основних загальних підходів до трактування поняття "політична культура" фахівцями.

- **Перший.** Політичною культурою вважають систему цінностей со-ціуму та його громадян, систему політичних інститутів і відповідних способів колективної та індивідуальної політичної діяльності.
- **Другий.** Політична культура -- це певна сукупність переконань, по-глядів, орієнтацій та зразків поведінки.
- **Третій.** Політична культура являє собою процес формування та ре-алізації певних сил таких соціальних суб'єктів, як класи, групи, особис-тості у процесі їх суспільно-політичної діяльності.
- **Четвертий.** Політична культура -- об'єктивне відображення і реалі-зація у процесі протистояння корінних класових інтересів, політичних принципів і гасел, які проголошуються політичними партіями, окреми-ми політиками, державою.
- **П'ятий.** Вважають, що політична культура характеризується як сис-тема переконань, ідей, уявлень, установок, моделей поведінки, що скла-лися історично.

Політична культура охоплює такі аспекти:

- • знання політики, фактів, зацікавленість ними;
- • оцінювання певних політичних явищ, оцінні судження щодо того, як має здійснюватися влада;
- • емоційна сторона політичних позицій (наприклад, патріотизм, любов до батьківщини);
- • визнання у певному суспільстві зразків політичної поведінки, що визначають, як можна і як слід діяти

У житті суспільства політична культура виконує кілька важливих функцій.

- Пізнавальну. Політична культура озброює людей знаннями, необхідними для діяльності у будь-якій, але переважно в політичній сфері. Це дає змогу людині (особистості, громадянину) самовдосконалюватися, саморозвиватися, формувати активну громадянську позицію. Фактично ця функція є основоположною, значною мірою такою, що зумовлює реалізацію інших.
 - Ідентифікаційну. Вона полягає у тлумаченні потреб людини з огляду на її групову (соціальну, етнічну, конфесійну) належність та відповідну участь в обстоюванні інтересів цієї спільноти.
 - Орієнтаційну. Характеризує прагнення людини до змістовного відображення політичних подій і явищ при реалізації прав і свобод у конкретній соціальній, політичній системі.
 - Виховну. Сприяючи інтелектуальному розвитку людини, політична культура формує стійкий інтерес і зацікавленість у суспільно корисній, суспільно-політичній роботі. Такий інтерес є найактивнішим з будником підвищення політичної активності людини.
 - Регулюючу. Вона проявляється у прямому чи опосередкованому впливі на поведінку людини, організації, оцінюванні існуючих суб'єктів політики, політичного процесу і прийнятті певних рішень.
 - Комунікативну. Завдяки політичній культурі напрацьовані у суспільстві досвід, традиції передаються від покоління до покоління.
 - Інтегруючу. Політична культура за будь-яких обставин і умов є базисною основою суспільства, його політичної системи, сприяє консолідації громадян, політичних сил, створюючи у такий спосіб засади для підтримки існуючого політичного режиму, системи влади.
 - Соціалізацій. Політична культура сприяє відповідному засвоєнню норм – регуляторів суспільно-політичного життя. Йдеться про правові, соціальні та психічні норми політичної поведінки, системи цінностей політичної культури, властиві конкретному суспільству.
-

МОЖЛИВІСТЬ ПРАКТИЧНОГО ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ В ПОЛІТИЦІ ВИЗНАЧАЄТЬСЯ ДВОМА ЧИННИКАМИ:

1. ПСИХОЛОГІЮ СЛІД ВИКОРИСТАТИ В ПОЛІТИЦІ В ТОМУ, І ТІЛЬКИ У ТОМУ ВИПАДКУ, ЯКЩО ДІЇ ОСНОВНИХ УЧАСНИКІВ

ПОЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ МОЖУТЬ БУТИ ПОЯСНЕНІ ПСИХОЛОГІЧНИМИ ФЕНОМЕНАМИ - УСТАНОВКАМИ, ТИПОМ СОЦІАЛІЗАЦІЇ, СПРИЙНЯТТЯМ СЕБЕ І ОДИН ОДНОГО І ТАК ДАЛІ.

2. ДРУГИМ ЧИННИКОМ Є НАЯВНІСТЬ В АРСЕНАЛІ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ МЕТОДІВ ТАКИХ, ЯКІ МОЖУТЬ БУТИ ЗАСТОСОВАНІ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ПОЛІТИЧНИХ ПРОБЛЕМ.

Очевидно для неспеціаліста психологічна детермінована політичного процесу, що виражається у величезній ролі, яку грають в політиці емоції, міжособові стосунки, ілюзії, парадоксальним чином не помічається або навіть ігнорується при професійному аналізі політичних феноменів політологами. У рамках політичних наук політика традиційно розглядається як процес взаємодії деяких колективних суб'єктів – соціальних або територіальних спільностей, груп впливу, регіональних еліт. Окремий політик при цьому не стільки особа, скільки виразник об'єктивних інтересів тих, кого він представляє. Картина політичного життя виглядає в результаті, по-перше, надзвичайно заплутаною, а іноді і параноїдальною (ми завжди вимушені відповідати на питання про те, які сили і які інтереси стоять за тією або іншою дією або заявою), а по-друге, деперсоналізованою. "Нафтові монополії" або "компрадорська буржуазія" як суб'єкти політичного процесу не мають людських рис і, відповідно, не можуть бути предметом психологічного аналізу.

Психологічні чинники грають величезну роль в ухваленні політичних рішень. Лідер не може перевіряти надійність усіх пропонованих йому аргументів, наприклад, оцінювати методику статистичних розрахунків. Вибір того або іншого варіанту дій визначається тим, наскільки переконливо представили цей варіант його прибічники, в яких стосунках знаходяться вони з лідером, наскільки він їм довіряє, які мотиви їм приписує. Чим більше надзвичайною є або представляється ситуація, тим менше можливостей для раціонального аналізу і, відповідно, тим більше ролі міжособових стосунків усередині апарату влади.

